

KIRKENS
BYMISJON

PROSJEKTRAPPORT:

Vold i nære relasjoner blant personer som selger seksuelle tjenester

Nadheim – senter for personer som selger eller bytter seksuelle tjenester

Innhold

Om Nadheim - innledning	3
Sammendrag	4
Bakgrunn for prosjektet	5
Prosjektets mål og metode	6
Funn	8
Implementering og styrking av tilbudet på Nadheim	12
English Summary	13
Referanser	14

Prosjektrapport:

Vold i nære relasjoner blant personer som selger seksuelle tjenester

Utgitt mars 2022

Kirkens Bymisjon, Nadheim

– senter for deg som selger eller bytter seksuelle tjenester

Norbygata 45, 0190 Oslo

Telefon 22 05 28 80

kirkensbymisjon.no/nadheim

Om Nadheim – innledning

Nadheim er et prostitusjonstiltak drevet av Kirkens Bymisjon, Oslo. Tiltaket tilbyr sosialfaglig individuell oppfølging, praktisk bistand, ulike kurs og sosiale aktiviteter til mennesker som selger eller har solgt seksuelle tjenester. Videre jobber vi med oppsøkende arbeid via internett, i gata og på massasjeinstitutt.

Nadheim driver også skadereduserende forebyggingsarbeid gjennom utdeling av prevensjonsmidler, hurtigtest for hiv og syfilis, undervisning og samtaler om seksuell helse og seksuelt overførbare sykdommer, og bistand til kontakt med behandlingsapparat.

Nadheim har og et brukerråd, bestående av personer med prostitusjonserfaring fra ulike arenaer. Voldsutsatthet og det å kunne gjøre det lettere å anmelde vold har vært noen av de problemstillingene rådet har jobbet med de siste årene.

Sammendrag

Nadheim gjennomførte i 2020–2021 et prosjekt med mål om å kartlegge vold i nære relasjoner blant personer som selger eller har solgt seksuelle tjenester.

Videre var et mål å iverksette relevante tiltak basert på funn i kartleggingen.

Funn fra prosjektet viser at mange personer som bruker Nadheim opplever eller har opplevd vold i nære relasjoner som spenner fra mindre alvorlig til grov vold. De opplever ulike former av vold, for eksempel fysisk, seksuell, økonomisk, psykisk, digital og ofte en kombinasjon av flere typer. De som har opplevd vold, opplever ofte dette gjentatte ganger, over tid og blir utsatt for vold fra ulike personer som for eksempel eks-mann, arbeidsgiver, venner, kunder og ukjente. Volden skjer hjemme (egen leilighet, hotellrom), på arbeidsplasser (massasjeinstitutter, men også ordinært arbeid), ute på gaten eller i bilen, og digitalt.

Konsekvensene av voldshendelsene våre brukere erfarer eller har erfart, fører til normale reaksjoner på voldshendelser og skiller seg ikke fra andres reaksjoner på å bli utsatt for vold. Men muligheten til å bearbeide voldsepisoder, få bistand og/eller komme bort fra et voldelig forhold, er komplisert og at flere sosiale faktorer virker sammen og skaper en økt sårbarhet som for eksempel selge seksuelle tjenester, være migrant, manglende norskfærdigheter og rettigheter i det norske systemet.

Det er ofte en kombinasjon av flere faktorer som gjør våre brukere mer utsatt for vold i nære relasjoner og i forbindelse med arbeid, både ordinært arbeid og sexsalg. Disse faktorene kan være en eller flere av de nevnte og skje på individ-, interpersonal-, samfunns og makronivå: å være migranter med lite kjennskap til sine rettigheter i Norge, lav eller ingen utdanning, avhengighet til voldsutøver for å bli integrert i samfunnet, å få et sted å bo eller for oppholdstillatelse, manglende sosialt nettverk, og behov for inntekt som gjør at man ikke bare kan si opp en jobb om man blir dårlig behandlet eller utsatt for vold, er noen av disse faktorene.

Det er mer vanlig for oss på Nadheim å snakke om vold i forbindelse med sexsalg, og mindre om vold i nære relasjoner. Vi på Nadheim må ha økt fokus på vold i nære relasjoner i oppfølgingsarbeidet vårt, vi må stille spørsmål som gir tillatelse til å snakke om voldserfaringer og åpne for samtaler om volden som forekommer utenom sexsalg. Vår rolle i kontakten med øvrig hjelpeapparat er viktig, men vi ser at det er behov for å samarbeide tettere med kritesenter, overgrepsmottaket og andre instanser som jobber tett på personer som er utsatt for vold i nære relasjoner.

Vi vil gjerne takke alle som ga oss sin tillit og tok seg tid til å dele historiene, meningene og erfaringene sine med oss.

Bakgrunn for prosjektet

Mange i prostitusjonsmiljøet er utsatt for vold¹⁻⁵. Dette er godt dokumentert både i rapportene «Fritt vilt»⁶ fra 2008, «Farlige forbindelser»⁷ fra 2012, og «Vold i Oslos gateprostitusjonsmiljø»⁸ fra 2015, alle utarbeidet av Pro Sentret med hovedvekt på kvinner. Nadheim gjorde også sin egen kartlegging av voldsutsatthet i 2012, i samarbeid med FAFO. Volden utøves av mange aktører; kunder, bakpersoner, tilfeldige, men også kjærester, ektefeller eller venner/bekjente en bor hos. Noe av volden er også latent i den forstand at flere utsettes for trusler og sanksjoner knyttet til sine barn, særlig de som har barn i hjemlandet.

Over flere år har vi sett at salg av sex fra gatebildet har blitt langt mindre, og at mange som selger sex i dag gjør dette fra egen bolig, hotell eller midlertidige overnattingssteder. Av de som selger sex fra egen bolig/hjem, enten dette er en permanent eller en mer midlertidig bolig, for eksempel hotellrom eller at de bor hos venner, opplever en rekke personer vold både fra kunder, personer de bor hos eller med, eller fra kriminelle nettverk.

Nadheim har to medarbeidere som besøker massasjeinstitutter hver uke, da vi vet at flere som jobber på institutter kan oppleve et stort press om å tilby seksuelle tjenester. Mange vi møter på instituttene har begrensede norskkunnskaper, lever isolert og har lite kontakt med hjelpeapparatet. Fra dette arbeidet vet vi at en del bor og jobber på samme sted, og vi har hatt flere saker der personer utsettes for vold av ektefelle/samboer, kollegaer og arbeidsgivere. Flere av de vi møter har kommet til Norge gjennom familiegjenforening. Noen er utsatt for vold i nær relasjon, men avfinner seg med dette ofte i frykt for skilsmisse og å miste oppholdsgrunnet.

Siden prostitusjonsbildet har endret seg mye de siste årene, manglet vi på Nadheim noe kunnskap om hvordan bildet så ut i vår målgruppe når det gjelder voldsutsatthet og erfaringer med vold. Personer som har blitt utsatt for vold både i prostitusjon, men også i en nær relasjon, utgjør en spesielt sårbar gruppe. Selv om vold i forbindelse med sexsalg var et relativt vanlig tema i oppfølgingsarbeid på Nadheim, hadde vi i forkant av prosjektet lite fokus på eller kunnskap om vold i nære relasjoner. Vi hadde derfor behov for å utvikle og forbedre vår praksis og våre tiltak på Nadheim, inn mot å møte behovene i målgruppa når det kommer til vold i nære relasjoner.

Prosjektets mål og metode

Prosjektets mål

Praksisutvikling på Nadheim gjennom å kartlegge vold i prostitusjonsmiljøet, med et særlig fokus på vold i nære relasjoner. Vurdere, planlegge og iverksette tiltak basert på funn i kartleggingen.

Målgruppen

Personer over 18 år som selger eller har solgt seksuelle tjenester, og som er eller har vært utsatt for vold i nære relasjoner.

Utvidet definisjon av «vold i nære relasjoner» for prosjektet

Vi utvidet begrepet vold i nære relasjoner til å omfatte steder der man burde føle seg trygg, det vil si arbeidsplassen og overnattingssteder, og å omfatte relasjoner der man burde føle seg trygg, for eksempel arbeidsgivere eller utleiery. Dette for å gjøre det mest mulig gjeldende for vår brukergruppe.

Etikk

Å gjennomføre et prosjekt om vold i nære relasjoner krever en spesiell oppmerksomhet på etikk. Å snakke åpent om voldsopplevelser kan for deltakerne medføre risiko for retraumatisering eller en følelse av skam, skyld eller stigma. Innsamling, analyse, lagring og formidling av sensitiv data har derfor krevd nøyv vurderinger av prosjektteamet. I dette arbeidet fikk vi blant annet bistand av Kirkens Bymisjon, Oslos seksjon for fag- og tiltaksutvikling og personvernombudsmann.

Regionale komiteer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk (REK) uttalte i første omgang at prosjektet var fremleggingspliktig, men etter en søknadsprosess ble det til slutt vedtatt av REK at dette likevel ikke var tilfelle.

Videre var det viktig for prosjektet at alle som deltok i kartleggingen, fikk mulighet til å reflektere, snakke med noen eller få støtte om de opplevde behov eller ønske om det. Noen av de vi møter på Nadheim har begrensede rettigheter i det norske helsesystemet, og flere reiser mye både innad i Norge og utenlands. Fokus i støttearbeidet var derfor å bruke vår egen kompetanse på Nadheim, og henvise til andre lavterskel tiltak ved behov. Vi laget og delte også ut en oversikt til alle deltakerne på norsk, engelsk eller thai med oversikt over andre aktuelle hjelpetiltak.

Som forberedelse til intervjuer gjennomførte fire sosialkonsulenter fra Nadheim pre-samtaletrening basert på WHO treningsguide⁹. Dette inkluderte trening i hvordan en kan stille spørsmål om vold i nære relasjoner, og hvordan en bør ivareta deltakere i et prosjekt som vårt. Underveis i prosjektet hadde vi jevnlig debriefing for teamet, og intern «etikksjekk» hvor vi for eksempel reflekterte rundt måten vi rekrutterte mulige deltakere.

Metode

Kartleggingen skjedde fra februar 2020 til januar 2021, og besto av dybdesamtaler og spørreskjema.

Dybdesamtaler

Vi utarbeidet vår egen samtaleguide og forankret den hos Nadheims brukerråd. Temaene for samtalene inkluderte forståelse av og erfaring med ulike former av vold, som fysisk, seksuell, psykisk, materiell, økonomisk og digital vold, og behov eller ønsker for bistand hos deltakerne. I forkant av samtalene gikk vi gjennom samtaleguiden i felleskap slik at vi hadde en felles forståelse av mål for prosjektet og intervjuene.

Vi utarbeidet et samtykkeskjema i samarbeid med Kirkens Bymisjon, Oslos personvernombud. Både intervjuguiden og samtykkeskjema var oversatt fra norsk til thai og engelsk.

Vi gjennomførte ti intervjuer med et ganske bredt og representativt utvalg fra brukergruppa. De var både kvinner og menn, med et aldersspenn fra 20 til 50 år. De kom fra land i Europa, Asia, Afrika og Latin-Amerika. Alle intervjuene varte fra én til tre timer, og ble transkribert av den som gjennomførte intervjuet.

Spørreskjema

Vi fant ingen eksisterende spørreskjema som var relevante og tilstrekkelig nok for vår målgruppe og målsetningen for prosjektet. Derfor lagde vi et eget spørreskjema basert på NKVTS sitt intervjukskjema fra 2014, «vold i nære relasjoner»¹⁰. Skjemaet ble gjort tilgjengelig både i elektronisk form og i papirversjon, i samarbeid med seniorrådgiver i Kirkens Bymisjon, Oslos seksjon for fag- og tiltaksutvikling. Skjemaet ble gjennomgått i brukerrådet og med sosialarbeiderne som jobber oppsøkende på massasjeinstitutter på Nadheim for å sikre at spørsmålene skulle være mest mulig treffende for vår målgruppe. Vi brukte QuestBack til å utforme det elektroniske spørreskjemaet. Dette ble oversatt til fire språk (norsk, thai, spansk og engelsk). Vi delte ut skjemaet over en periode på fire måneder til Nadheims brukergruppe.

Totalt ble det fylt ut 32 spørreskjema. De fleste av kvinner, opprinnelig fra Europa, Asia eller Afrika, over 35 år og som bor stabilt i Norge.

Funn

Analysen er en sammenfatning av det vi har fått ut av intervjuer, spørreundersøkelsen og samtaler som vi har i normaldriften på Nadheim. Nadheims brukergruppe er stor og mangfoldig og de som har blitt intervjuet og deltatt i spørreundersøkelsen representerer ikke hele vår brukergruppe. Her beskriver vi ikke alle funn, men noen av de mest relevante.

Erfaringer med vold i nære relasjoner

Mange av våre brukere som selger eller har solgt seksuelle tjenester, opplever eller har opplevd vold i nære relasjoner som spriker fra mindre alvorlig til grov vold. De opplever ulike form av vold, både fysisk, seksuell, økonomisk, psykisk, digital og ofte en kombinasjon av flere typer. De som har opplevd vold, opplever ofte dette gjentatte ganger, over tid og blir utsatt for dette fra ulike personer som for eksempel eks-mann, arbeidsgiver, venner, kunder og ukjente. Volden skjer hjemme (egen leilighet, hotellrom), på arbeidsplasser (massasjeinstitutter, men også ordinært arbeid), ute på gaten eller i bilen, og digitalt.

Konsekvenser av vold

De fra vår brukergruppe som forteller om voldserfaringer, opplever de samme utfordringene i livet som andre som blir utsatt for vold i nære relasjoner. Eksempler på dette kan være søvnvansker, lav selvfølelse, konsentrasjonsvansker og mer sammensatte traumereaksjoner. Forekomsten av psykisk vold var stor og flere uttalte at dette gir store ettervirkninger og at det er vanskelig å bevise at man er eller har vært utsatt for denne type vold. Det vi ser er ekstra utfordrende for vår brukergruppe er tilknytning til Norge og rettigheter, og at det kan være vanskelig å få hjelp, både helsehjelp og oppfølging av for eksempel psykolog, i ettertid av voldshendelsene. Hvis årsaken eller settingen der volden har skjedd er knyttet til salg av seksuelle tjenester, nøler i tillegg mange med å oppsøke og motta hjelp fordi sexsalg ofte er sett på som skambelagt, og dermed vanskelig å fortelle om i møte med helsetjenesten. Dette kan være en ekstra utfordring for å få tilstrekkelig hjelp i etterkant av en voldshendelse.

Sårbarheter for å være utsatt for vold i nær relasjon – «ecological model»

Det er ofte en kombinasjon av flere faktorer som gjør våre brukere mer utsatt for vold i nære relasjoner.

Vi har valgt å bruke en modell som vi tenker får frem funnene våre om disse ulike faktorer på best mulig måte. Denne heter «ecological model» (adaptert fra Heise, 1998, Ecological Framework for IPV). Den peker på at mange faktorer overlapper hverandre i de ulike nivåene.

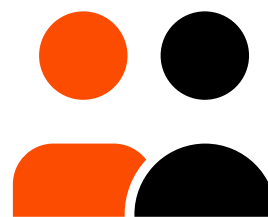
Individuelle

Behovet for inntekt gjør at mange står i situasjoner med arbeidsgivere som behandler dem dårlig, utnytter dem og i noen tilfeller utsetter dem for vold. Mange jobber og under dårlige vilkår og uten arbeidskontrakter. Dette gjør dem i enda større grad utsatt da de i disse tilfellene ikke har noe vern dersom de blir sagt opp eller utsatt for press og vold på jobb.

Å selge seksuelle tjenester fra egen leilighet/hotellrom kontra det å selge på gate, betyr at kunder er tettere innpå den private sfæren. Dette innebærer at man er mer utsatt for målrettede ransforsøk og trusler. Manglende norskerfardigheter og begrenset lese- eller IT-ferdigheter kan og gjøre noen mer sårbare, for eksempel når det gjelder hvilke tjenester de tilbyr i sin annonse på nett.

Migrasjon bidrar og til at en person er sårbare for å bli utsatt for vold. Det kom også frem i løpet av prosjektet at flere har lite kunnskap om rettighetene sine i Norge, og mange klarer ikke å nyttiggjøre seg de rettighetene de har. Dette gjelder og etter de har fått informasjon om rettighetene, da mange ikke kan lese eller skrive norsk, det meste av informasjonen foregår digitalt og det er høy terskel å få bistand i Norge. Mange kommer derfor ikke i kontakt med hjelpeapparatet.

Mange er avhengige av partner for å ha lovlig opphold i Norge. Noen har også oppgitt at de er eller har vært i et voldelig forhold lenger enn de ville vært dersom oppholdsgrunnet ikke hadde vært avhengig av partner. Integrering i samfunnet er avhengig av partneren som er voldelig. Noen er avhengig av voldsutøver for å få et sted å bo, og mangler et sosialt nettverk foruten det voldsutøveren har.

Noe av det som blir fremhevet som en sårbarhetsfaktor i den økologiske modellen, er det å vokse opp i et miljø der man selv blir utsatt for vold eller ser foresatte bli utsatt. Flere av våre informanter beskrev dette som en del av sin oppvekst.

Det var en forventning fra flere av de som ble intervjuet at de ville bli utsatt for vold når de solgte sex, og at når de havnet i en voldssituasjon ikke ville anmelde fordi de tenker volden er noe de må tåle. Enten fordi de opplevde at de selv hadde satt seg i den situasjonen, eller fordi de er redde for å ta kontakt med politiet.

Forståelsen av hva som utgjør vold, og i hvilken grad den enkelte opplevde å kunne ta opp tematikken vold i nære relasjoner med andre, var ofte avhengig av kultur og bakgrunn. For eksempel uttalte noen av prosjektdeltakerne at sex i et ekteskap var sett på som en plikt, og å bli tvunget å utføre seksuelle handling i denne setting var derfor ikke definert som vold.

Interrelasjonelle

Flere oppga i intervjuene at det ble forventet av dem å opptre på en spesiell måte i et forhold dersom partner er klar over at personen selger eller har solgt seksuelle tjenester. De følte seg presset til å utføre seksuelle handlinger med partner som de egentlig ikke ønsket, fordi partneren forventer dette da de utfører disse handlingene med kunder.

Som nevnt i avsnittet over er det flere som snakket om at de fra barndommen av var vant til vold som et middel for å løse konflikter, og at dette ikke kommer overaskende på når det skjer i parforholdet.

Alkoholbruk og andre typer rus både for den som utøver volden og den som er utsatt, er en faktor som øker sjansene for vold i nære relasjoner. Flere oppga i dybdeintervjuene at det ofte var når én eller begge var ruset at voldsepisoder oppsto.

Samfunnsmessige

Flere opplever at de har blitt stigmatisert i møte med helsevesenet eller psykologer når de har nevnt at de selger seksuelle tjenester. I frykt for dette, velger mange å la være å fortelle åpent om sin bakgrunn og erfaringer. Dette igjen kan føre til en barriere for å få tilstrekkelig hjelp.

I møte med politiet har vi flere historier om personer som har fått beskjed om at de må forvente at folk kan gå over grensene når de jobber med sexsalg. Mange opplever seg ikke sett og trodd når de for eksempel velger å anmelde en voldtekt. Dette kan bidra til å opprettholde volden som blir utøvd mot personer som selger seksuelle tjenester.

Selv om at kjønnslikestilling er ganske bra i Norge, kan likevel kjønnshierarkiske holdninger fortsette i private forhold og føre til vold i nær relasjon. I noen miljø og kulturer er det å bruke vold for eksempel en akseptert sanksjonsmåte. Det er også flere deltakere som oppgir at det å gå fra en voldsutøver, ikke er godtatt i den kulturen eller i det nettverket individet kommer fra. Det å anmelde partner til politiet eller å «utlevere» partner på en slik måte blir sett på som et svik, og man kan risikere å bli avskåret fra familie og nettverk. Mange vegrer seg derfor nettopp for dette da de vil stå uten sikkerhetsnett og nettverk dersom de går ut av den voldelige relasjonen.

Stigma forbundet med vold i nære relasjoner – i motsetning til andre voldelige forbrytelser, er ofte knyttet til offeret og ikke til voldsutøver. Noen fortalte derfor om at de var flau for å innrømme at de hadde havnet i et voldelig forhold.

Makronivå

I dybdesamtalene nevnte flere sexkjøpsloven og hallikparagrafen som en faktor som opprettholder vold mot personer som selger sex – både i de situasjonene de selger sex, men også i nære relasjoner og på arbeidsplasser.

Politiets pågående utvisning av personer som selger seksuelle tjenester kan og bidra til at tilliten til politiet blir svekket, og til at volden blir opprettholdt på et strukturelt nivå. Risikoen for å bli sendt tilbake til et bakmannsapparat, fører til at noen ikke tør å si ifra om man lever med vold på ulike arenaer – fordi man er redd for hva som vil skje med eget oppholdsgrunnlag om man gjør det.

Ganske mange personer vi treffer på Nadheim, særlig migranter, har store utfordringer med å komme inn i det norske arbeidsmarkedet på grunn av språk og/eller fordi de har liten tilknytning til det ordinære arbeidsmarkedet i utgangspunktet. Liten tilgang til lønnet arbeid er en risikofaktor for vold i nær relasjon.

Andre ting vi har lært

Gjennom prosjektet har vi sett at personer i Nadheims brukergruppe i større grad snakker med oss om den volden som blir utøvd i sammenheng med sexsalg, og at de i liten grad snakker med oss om vold i nære relasjoner. Noen vil ikke fortelle, selv om vi spør direkte, og det må vi romme. Andre har et behov å dele sin egen historie. Noen ønsker å snakke igjennom voldserfaringen, og få mulighet til å bearbeide opplevelsen.

Flere oppga og at det var viktig for dem å ha et sted å snakke om voldserfaringen sin, samtidig som man kan snakke åpent om sin erfaring med sexsalg. Noen trenger psykolog, men har ikke rettigheter eller midler. I noen tilfeller er Nadheim det første stedet personer deler sin voldserfaring, og at det er gjennom oss de kommer i kontakt med øvrig hjelpeapparat.

Implementering og styrking av tilbudet på Nadheim

Gjennom prosjektet så vi at det var behov for økt bevissthet og kompetanseheving i staben rundt det å snakke om vold i nær relasjon. Prosjektet i seg selv har økt bevisstheten, men vi skal fortsette å holde temaet høyt oppe på agendaen. Vi registrerer allerede voldshendelser vi blir fortalt om, men nå inkluderer vi ulike typer vold fra ulike voldutøvere. Vi skal holde oss oppdatert på ulike tiltak og henvisningsmuligheter for personer utsatt for vold. Vi ser også et behov for tettere samarbeid med organisasjonene som jobber med vold i nære relasjoner, blant annet Krisesenter, overgrepsmottak, støttesenter for kriminalitetsutsatte o.l.

For å best mulig kunne bistå de som har behov for oppfølging knyttet til voldserfaring eller som lever i voldelige forhold, skal vi heve egen kompetanse på Nadheim. Vi ønsker å gi tillatelse til brukere for å kunne snakke om voldserfaringer som ikke bare er begrenset til det som skjer i direkte sammenheng med sexsalg. Vi har begynt å tematisere vold i kartleggingsfasen med nye personer vi kommer i kontakt med, og å vurdere å tematisere det med personer vi har kjent lenge, men aldri snakket om vold med.

Vi skal fortsette å heve vår kompetanse gjennom kursing i samtaleteknikk, gi informasjon om funnene fra prosjektet og heve kompetansen på traumer og traumereaksjoner i staben. Vi har startet opp med fagutvikling i samtaleteknikk, her har vi en ekstern veileder som skal ha flere samlinger med staben.

Mangfoldet i brukergruppa vår har gjort det utfordrende å finne tiltak som passer for alle, men funnene viser at det er mer ønskelig med handlingsbaserte grupper enn samtalegrupper. Vi tenker at vi på denne måten kan ta opp temaet på en ufarlig måte og at vi gir rom for at samtaler om vold kan komme i ettertid.

Gruppetilbud som vi skal utforske videre og vurdere å starte opp med er:

- Selvforsvarskurs.
- Foreldreveiledning.
- Yoga.
- Aktivitetsgruppe (turgruppe, kunstgruppe o.l.).
- En samtalegruppe om temaet «sunne forhold når man selger eller har solgt seksuelle tjenester».

Det er et stort informasjonsbehov om rettigheter i Norge, men også hvordan kunne ta i bruk disse rettighetene. Mye av arbeidet vi gjør på Nadheim er å hjelpe personer til å ta i bruk rettighetene de har, da flere i utgangspunktet opplever det som vanskelig fordi de ikke vil være en byrde for storsamfunnet, men også fordi dokumentasjonskrav, digitalisering av tjenester og språkkunnskap representerer barrierer. Vi skal fortsette å ha fokus på dette i individuelt oppfølgingsarbeid, og også ha spesifikke temakvelder som er rettet direkte mot noen grupper i vår brukergruppe.

Disse temakveldene skal for eksempel inkludere:

- Rettigheter i Norge, plikter og normer, lovgivning knyttet til voldstematikk.
- Barnevern og hvordan barn blir påvirket av å vokse opp med vold i nære relasjoner.

English Summary

Nadheim's Project: Violence in close relationships among people who sell/have sold sexual services.

The aim of this project was to improve the services provided by Nadheim for our service users who experience or have experienced violence in close relationships.

Through in-depth conversations and a questionnaire, we mapped the different types of violence experienced, as well as the impact it has had on our services users. Through the findings of this process, we have assessed, planned, and begun to implement improvements and different initiatives and services at Nadheim.

Many people who use Nadheim experience or have experienced violence in close relationships. From minor violent episodes to extreme violence. They experience different types of violence including physical, sexual, economical, psychological, digital, and often a combination of these different types. Those who have experienced violence, often experience violent episodes repeatedly, over time, and from different people e.g., ex-husband, employer, friends, and customers. The violence occurs at home (own apartment, hotel room), at their place of work, out on the street or on digital platforms.

The consequence of this violence results in the same reactions as would be expected from anyone who has experienced violence in a close relationship. However, the possibility to process these violent episodes, receive assistance and/or choose to leave a violent relationship, is often complicated and complex due to the intersectionality of different factors, for example selling sexual services, being a migrant, limited Norwegian language skills and rights within the Norwegian system.

At Nadheim, it is more common for us to talk about violence in connection directly with selling sex, than violence experienced in close relationships. We need to have an increased focus on violence in close relationships, ask questions that give permission to talk about these experiences and be open for conversations that include violence in close relationships that are not always directly linked to selling sexual services. Our role in connecting service users with other services is important, and we see a need for tighter working relationships with crisis centres, sexual assault referral centres (overgrepsmottakt) and other service providers who work closely with victims of violence in close relationships.

Referanser

1. Deering, K.N, et al., (2014). A Systematic Review of the Correlates of Violence Against Sex Workers. *American Journal of Public Health*, Vol 104, No.5.
2. Rössler, W., Koch, U., Lauber, C., Hass, A.K., Altwegg, M., Ajdacic-Gross, V., Landolt, K. (2010) The mental health of female sex workers. *Acta Psychiatrica Scandinavica*. <https://doi.org/10.1111/j.1600-0447.2009.01533.x>
3. Ulibarri, M.D., Hiller, S.P., Lozada, R., Rangel, M.G., Stockman, J.K., Silverman, J.G., & Ojeda, V.D. (2013), «Prevalence and Characteristics of Abuse Experiences and Depression Symptoms among Injection Drug-Using Female Sex Workers in Mexico», *Journal of Environmental and Public Health*, vol. 2013, Article ID 631479, 11 pages, <https://doi.org/10.1155/2013/631479>
4. Jiwatram-Negrón T, & El-Bassel N. (2019). Overlapping intimate partner violence and sex trading among high-risk women: Implications for practice. *Women Health*. 59(6):672-686. [doi:10.1080/03630242.2018.1544967](https://doi.org/10.1080/03630242.2018.1544967)
5. Jiwatram-Negrón, T., Shaw, S., Ma, X., El-Bassel, N., & Gilbert, L. (2020). Prevalence and Factors Associated With Sex Trading Among High-Risk Substance-Involved Women Under Community Supervision in New York City. *Criminal Justice and Behavior*, 47(5), 529–546.
6. Bjørndahl, U., & Norli, B. (2008). *Fritt vilt. En undersøkelse om voldserfaringene til kvinner i prostitusjon*. Oslo: Pro Sentret.
7. Bjørndahl, U. (2012). *Farlige forbindelser. En rapport om volden prostituerte i Oslo utsettes for*. Oslo: Pro Sentret.
8. Warpe, S.S. (2015) *Am I not a human being like you? Volds i Oslos gateprostitusjonsmiljø*. Oslo: Pro Sentret.
9. Ellsberg, M., & Heise, L. (2005). *Researching Violence Against Women: A Practical Guide for Researchers and Activists*. PATH/WHO.
10. Thoresen, S., & Hjemdal, O.K. (2014). *Vold og voldtekt i Norge. En nasjonal forekomststudie av vold i et livsløpsperspektiv* (Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress A Rapport nr. 1/2014).

Rom for alle